

अथ षष्ठोऽनुवाकः ।

(१) पञ्चमे चातुर्होत्रचयनमभिहितं । उत्तरेषु चतुर्व्यनु-
वाकेषु विश्वसृचयनमभिधीयते । तच्च बोधायनेन स्पष्टमभि-
हितं । अथ वैश्वसृजस्तस्य प्रसिद्धं क्षेत्रकरणं यथा सावित्रस्यैता-
वदेवानाना तिस्रो लेखा भवन्ति । अथान्तिमायां लेखायामुप-
दधाति, यच्चामृतं यच्च मर्त्यमित्यष्टादशेति । ते एते मन्त्राः ष-
ष्ठानुवाकेऽभिधीयन्ते । तत्र प्रथमं मन्त्रमाह । “यच्चामृतं यच्च
मर्त्यम् । यच्च प्राणिति यच्च न । सर्वास्ता द्रष्टकाः कृत्वा । उप
कामदुघा दधे । तेनर्षिणा तेन ब्रह्मणा । तथा देवतयाङ्गिर-
स्वद्भुवासीद” इति । लोके यदमृतं विनाशरहितं वस्तु ‘यच्चा-
मृतं’, ‘यच्च मर्त्यं’ विनश्वरं, ‘यच्च’ श्वासोपेतं, जङ्गमं, यदपिश्वा-
सरहितं स्थावरं, ता, अमृतादिरूपाः, ‘सर्वाः’ अपि ‘कामदुघाः’
स्वापेक्षितफलस्य दोहयित्रीः, ‘द्रष्टकाः कृत्वा’ दूह क्षेत्रेऽहमुपदधे ।
हे द्रष्टके त्वं, तेन ऋषिणा, मन्त्रदर्शिना, तेन च ब्रह्मणा, मन्त्रेण
‘तथा’ त्वदभिमानिन्या ‘देवतया अङ्गिरस्वत्’ अङ्गिरोभि-
रिवोपहितासती, स्थिरोपविश ॥

(२) अथ द्वितीयमन्त्रमाह । “सर्वाः स्त्रियः सर्वान् पुं-
सः । सर्वं न स्त्रीपुमञ्च यत् । सर्वास्ताः” इति । न ‘स्त्रीपुमं’
स्त्रीपुरुषविलक्षणं नपुंसकं व्यक्तित्रयरूपास्ताः सर्वा द्रष्टकाः
कृत्वेत्यादिकमनुषज्यते । एवमुत्तरत्रापि द्रष्टव्यं ॥

(३) अथ तृतीयमाह । “यावन्तः पा॒सवो भूमेः ॥ १ ॥